

תשע"ט

מבני העם היהודי שאינם חיים בישראל, אך חשים קשר ונאמנות למדינת ישראל כמדינת העם היהודי.

טיפול יכולת שפתית בקרב ילדי הגן היא מהמטרות המרכזיות של תכנית הלימודים מאז הקמת גן-הילדים העברי הראשון, בסוף המאה ה-19 בראשון לציון. בתקופת כינון המדינה בולטת חיוניות משימה זו בסיוע לקליטת גלי העלייה השונים. פעמים רבות הקדימו הילדים את הוריהם ברכישת השפה העברית, ואף ניתן לומר, שבמדינת ישראל היו אלה לעיתים הילדים שלימדו את הוריהם את 'שפת אם'. 'השפה העברית הייתה והנה גורם מלכד בין אוכלוסיות שונות בארץ ובתפוצות. רכישתה חשובה לבניית זהות וליצירת תחושת שייכות לחברה בקרב הילדים ובני משפחותיהם, ליצירת בסיס איתן לבניית ערכים תרבותיים-חברתיים בגן ולהעברת ערכי מורשת. גם היום חשוב מאוד להתייחס להתמודדותם של העולים בארץ עם השפה העברית המדוברת והכתובה, עם הקשיים השפתיים שבהם הם נתקלים ועם ההצלחות הכרוכות בלמידת שפה חדשה. חשוב להדגיש את ההזדמנויות הגלומות בקליטת עלייה: היכרות עם תרבות, עושר לשוני ועוד.

פעילויות אפשריות בגן

- ניתן לאפשר לילדים להמציא מילים בעצמם ולייצר מילון של ילדי הגן.
- ניתן לאפשר לילדים שעברית אינה שפת האם שלהם, ללמד את ילדי הגן מילים בשפתם.
- סיפורי עולים- אפשר להזמין בני משפחה או אחד מצוות הגן לספר סיפורי עלייה עם דגש על האופן שבו רכשו את השפה. רצוי לבקש מהם להביא תמונות מילדותם,

תשע"ט

- תעודות שונות (מבית-הספר, תעודת עולה וכדומה), ספרי זיכרונות, מחברות ועוד. כדאי להזמין את הילדים להיות שותפים בשיח: לשאול שאלות ולגלות התעניינות. חפצים מספרים- ניתן לבקש חפצים מהבית ובאמצעותם לספר את הסיפור המשפחתי, גם אם לא הגיעו מארץ אחרת. דרך חפץ ניתן לשאול שאלות, ניתן לאצור תערוכה של חפצים מספרים בגן, לאפשר לילדים לחקור את החפצים, לגלות מוטיבים משותפים, ייחודיות ועוד.

- ספרים סיפורים- ניתן לקרוא סיפורים על עולים חדשים, ולשוחח על התחושות, ההצלחות והקשיים הבאים לידי ביטוי בהם: הנעליים של אדון מינאסה/רונית חכם, מה שמי ומי אני/נעמי שמאל, ניתן להיעזר ברעיונות מהאתר של [ספרית פיג'מה](#)

- שירים- אפשר לקרוא שירים העוסקים ברכישת השפה העברית, וללמוד מהם על למידת מילים חדשות: אצלנו בחצר/נעמי שמר, עברית של סבא/שלומית כהן אסיף, מילים של פעם/חגית בנזימן, איך כולם יוצרים מילים/מירי צללזון, ככה זה בעברית/דתיה בן דור.

הידעת?

"אצלנו בחצר" הוא משפט משירה המפורסם 'אורחים לקיץ' של נעמי שמר. השיר נכתב בשנת 1979, שבה נחתם הסכם השלום בין ישראל למצרים. השיר מבטא את הכמיהה לשלום, לפתיחת שערי הארץ לילדי העולם.

